Ankenævnet for Forsikring

Den 22. november 2017 blev i sag nr. 90774:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at genoptage vurderingen af hendes varige mén efter et anmeldt ulykkestilfælde i 2004.

Selskabet har afvist at genoptage sagen med henvisning til, at de psykiske gener, som klageren har anmeldt efter ulykken i 2004, ikke opfylder kravene til legemsbeskadigelse. Selskabet har anført, at hændelsen i 2004 ikke er egnet til at give en varig psykisk skade. Selskabet har endvidere afvist med henvisning til, at kravet er forældet.

I bilag til klageskema af 30/5 2017 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Ved nærværende skal jeg som advokat for [klageren], … påklage Alm. Brand A/S' [herefter Alm. Brand] afslag på at genoptage skadelidtes forsikringssag.
> …
> Hændelsesforløb for ulykken
> [Klageren] er den 23. september 2004 involveret i en færdselsulykke. Ulykken sker da to på knallerter i hver sin side af vejen kommer kørende mod [klageren]. Den ene knallertkører drejer ind foran [klageren], så et sammenstød er uundgåeligt. Knallertkøreren bliver slået ihjel.
>
> Efter uheldet udvikler [klageren] posttraumatisk belastningsreaktion med flash backs, ubehag ved omstændigheder der minder om traumet, søvnbesvær og koncentrationsbesvær.
>
> Alm. Brand slutter sagen 2005 uden betaling af godtgørelse for varigt mén og gør i den forbindelse opmærksom på, at sagen kan genoptages efter Forsikringsaftaleloven.

Efter ulykken er [klageren] sygemeldt en kort periode, hvor hun går til psykologbehandling. Herefter begynder hun så småt at arbejde igen, hvor hun langsomt arbejder sig op i tid.

I foråret 2012 er [klageren] imidlertid involveret i et forsøg på genoplivning af en [i 80'erne] nær ven af familien. I den forbindelse genopstår symptomerne fra ulykken i 2004, og [klageren] bliver sygemeldt den 19. september 2012.

Gennem kommunen kommer [klageren] i et jobafklaringsforløb, med henblik på tilbagevenden til arbejdsmarkedet på fuld tid, hvor hun langsomt arbejder sig op på 14 timer om ugen. Omkring marts 2016, går [klageren] igen fuldstændigt psykisk ned, da hun ikke kan holde til det pres der kommer fra kommunens side, for hurtigere end hendes tilstand tillader, at få [klageren] op i tid.

Den 1. september 2016 tilkender … Kommune [klageren] førtidspension, da hun som følge af ulykken i 2004 lider af langvarig depressiv tilpasningsreaktion, PTSD symptomer og personlighedsændringer med den konsekvens, at hun ikke evner at forsørge sig selv ved indtægtsgivende arbejde.
På baggrund af … Kommunes tilkendelse af førtidspension bliver [klageren] bekendt med, at hun har varige følger fra ulykken i 2004.

Forældelse
I forhold til Alm. Brands afvisning af sagen med henvisning til, at sagen er forældet, gøres det gældende, at forældelsesfristen ifølge Forældelseslovens § 3, stk. 1 er 3 år.

Det følger af Forældelseslovens § 2, stk. 4, at forældelsesfristen på fordringer på erstatning uden for kontrakt først regnes fra tidspunktet for skadens indtræden.

Retspraksis og forarbejder fortolker dette således, at fristen skal regnes fra det tidspunkt, hvor de skadelige følger viser sig således, at skadelidte har rimelig anledning til at rejse et erstatningskrav. Hermed forstås, at hvis der ikke ved tilskadekomsten er grund til at forvente, at skaden vil få varige følger, da løber fristen for erstatningskrav først fra det tidspunkt, hvor sådanne følger indtræder eller må forventes at indtræde.

[Klageren] havde en forventning om, at hun gennem arbejdsprøvningsforløbet ved kommunen, ville kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet i samme omfang som før opblusningen i 2012 af følgerne fra ulykken i 2004.

Det er således først ved kommunens afgørelse den 1. september 2016, at [klageren] bliver klar over, at opblusningen af følgerne fra ulykken i 2004 har medført varige følger, hvorfor det først er fra dette tidspunkt, at forældelsesfristen begynder at løbe.

Under alle omstændigheder anses forældelsesfristen tidligst at løbe fra det tidspunkt omkring marts 2016, hvor [klageren] gik psykisk ned, efter at have været inde i en positiv udvikling mod fuldstændig tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Alm. Brand anerkender at der er sket en forværring af [klagerens] situation.

Imidlertid afviser Alm. Brand at denne forværring skyldes den oprindelige traumatiske hændelse, men henviser til, at forværringen skyldes forsøget på genoplivning af familiemedlemmet i 2012.

Alm. Brand begrunder dermed i realiteten afslaget med, at traumefølger efter PTSD, ikke kan forværres over tid.

Ved denne konklusion forbigår Alm. Brand enhver nyere lægelig forskning af PTSD, som netop fastslår, at PTSD ved ganske mange skadelidte, først kommer til udtryk flere år efter den/de traumatiske oplevelse(-r).

Det bemærkes i den forbindelse, at [klageren] faktuelt har vist gængse tegn på PTSD fra tidspunktet for den traumatiske oplevelse i 2004, som netop for mange viser sig ved en initial kortvarig reaktion efterfulgt af en længere periode hvor den skadelidte kæmper sig videre og udadtil fungerer 'normalt', for derefter at kollapse psykisk når ressourcerne ikke rækker længere og/eller der sker en mindre hændelse i personens liv.

Der skal i den forbindelse henvises til de efterhånden omfattende undersøgelser af PTSD hos danske krigsveteraner, hvor samme sygdomsmønster som hos [klageren] genfindes ved et signifikant antal personer.

Således fremgår det bl.a. at over 62 % af de undersøgte veteraner fra ISAF7, der oplever højt niveau af PTSD-symptomer, først oplever disse 2,5 eller 6,5 år efter hjemkomsten.
Da det må antages, at de traumatiske oplevelser soldaterne fra ISAF7 var udsat for, ikke indtraf samtidig med hjemsendelsen, kan det lægges til grund, at symptomerne således ganske ofte først viser sig mere end 2,5 til 6,5 år efter de traumatiske oplevelser.

Fra undersøgelserne af ISAF7 kan det endvidere konkluderes, at de personer der oplever moderat eller højt niveau af PTSD-symptomer 6,5 år efter hjemsendelsen, har oplevet flere traumatiske oplevelser efter hjemsendelsen end de personer der kun oplever lavere grader af PTSD-symptomer.

Det forløb [klageren] har været igennem, med en mindre initial reaktion efterfulgt af en tilsyneladende symptomfri periode, og hvor en mindre traumatisk hændelse i hverdagen udløser de voldsomme PTSD-symptomer, er således almindeligt forekommende og lægeligt dokumenteret.

En afvisning af genoptagelse af [klagerens] sag ud fra Alm. Brands argumentation er derfor ikke underbygget af lægelig evidens, men tværtimod i direkte modstrid hermed, og kan derfor ikke anerkendes.

Det gøres derfor gældende, at Alm. Brand er forpligtet til at genoptage [klagerens] sag, idet hun rettidigt har anmodet om genoptagelse af sagen og idet det allerede ved tilkendelsen af førtidspension er sandsynliggjort, at [klageren] har pådraget sig varige mén i en sådan grad, at forsikringsbetingelserne for ydelse af erstatning er opfyldt.

Idet [klagerens] varige mén ved Alm Brands afslutning af sagen blev vurderet til under 5 % og nu må vurderes til over 5 %, er betingelserne for genoptagelse – væsentlig forværring – opfyldt, hvilket Alm. Brand de facto anerkender."

Selskabet har i mail af 14/7 2017 til nævnet bl.a. anført:

"**Indledning**
Denne sag handler om dækningen på en Ulykkesforsikring. Vores kunde har, via sin advokat, overfor jer klaget over, at vi ikke vil genoptage vurdering af eventuelle varige mén i forbindelse med den anmeldte hændelse.

Vores forsikringstager har anmeldt psykiske gener i forbindelse med påkørsel af knallertkører, der døde af sine kvæstelser.

Vi har modtaget lægelige oplysninger via vores kundes advokat, og vores lægekonsulent har gennemgået sagen og vurderet eventuel genoptagelse.

Efter denne gennemgang har vi vurderet, at vi ikke kan genoptage sagen.

Vi gør for en god ordens skyld opmærksom på, at der aldrig er søgt ordning hos Alm. Brand Forsikring, inden sagen er blevet fremsendt til jer.

Sagsfremstilling
Vi modtog den 7. juni 2005 en henvendelse fra vores kundes advokat om en hændelse, der var overgået vores kunde. Vi fremsender derfor en skadeanmeldelse til advokatens kontor.

Den 13. juli 2005 modtaget vi den udfyldte skadeanmeldelse samt diverse lægelige oplysninger fra advokaten.

Af dette fremgår det, at vores kunde har været udsat for en meget ubehagelig hændelse, hvor hun som fører af personbil, ikke kan undgå at ramme en knallertkører, der pludselig kører ind foran hende.

Påkørsel var uundgåelig, og knallertkører blev dræbt.

Vores kunde anmelder, at der ikke er sket fysisk personskade, men hun har pådraget sig psykiske gener efter hændelsen pga. svære sansestimuli.

De gældende forsikringsbetingelser, nr. 5099, dækker udelukkende fysisk personskade, og vi afviser derfor, at anerkende de anmeldte psykiske gener. Bilag 2.

Den 6. september 2005 sender vi vores brev, der afviser generne på Ulykkesforsikringen og i stedet henviser til muligheden for psykologisk bistand via SOS. Bilag 3.

Alm. Brand afslutter dermed sagen på Ulykkesforsikringen.

Den 12. september 2016 modtager vi henvendelse fra vores kundes nye advokat, om at de ønsker sagen genoptaget, da vores kundes psykiske situation er blevet forværret.

Vi modtager kopi af sagens akter samt opdateret lægelige oplysninger. Bilag 4-14.

Begrundelse
Der er ingen tvivl om, at vores kunde har været udsat for en voldsom og ubehagelig oplevelse, da hun i 2004 påkører en knallert og efterfølgende yder førstehjælp.

Det er vores vurdering, at omfanget af den anmeldte hændelse kan give forbigående ubehag, men ikke er egnet til at give en varig psykisk skade.

Siden vi i september 2005 afviste at anerkende de anmeldte psykiske gener, er antallet af psykiske skader steget markant og selskaberne har – med hjælp fra Højesteret – været nødsaget til, at tilpasse sig udviklingen omkring de psykiske skader i forhold til privattegnede ulykkesforsikringer.

Højesteret har den 22. marts 2010 taget stilling til, at psykiske skader – inden for snævre rammer – kan anses for legemsbeskadigelse, der er omfattet af dækningen på en ulykkesforsikring. Det er dog en forudsætning, at den psykiske skade opstår efter en hændelse, der under normale omstændigheder kan karakteriseres som et ulykkestilfælde, og at den psykiske skade er påregnelig i forhold til truslen om eller faren for fysisk skade.

Vores kunde har ikke været i fare for at komme fysisk til skade. Det er derfor vores vurdering, at de psykiske gener kunden har anmeldt efter hændelsen den 23. september 2004 ikke opfylder kravene til legemsbeskadigelse, således som HR begrunder i ovennævnte dom.

Desuden fremgår det umiddelbart af de lægelige oplysninger, at der har været en symptomfri periode fra 2006 og frem til 2012, hvor kunden deltog i genoplivning af et [i 80'erne] familiemedlem. På de foreliggende lægelige oplysninger er der ikke grundlag for at antage, at kunden – uden anden anledning – skulle få et psykisk tilbagefald otte år efter hændelsen og seks år uden symptomer.

Der er således to muligheder. Enten er det en ny hændelse i 2012, der reaktiverer kundens psykiske (hvilket bekræftes af egen læge) eller også har genoplivningen af et familiemedlem været så voldsomt, at det har medført selvstændige psykiske følger.

Advokatens henviser i klagen til, at en ny undersøgelse om PTSD viser, at det er helt almindeligt med en sen debut og tilbagefald. Vores psykiatriske speciallæge kommenterer dette i sit responsum med, at det er en fejlagtig udlægning af undersøgelsen, hvilket kan konstateres alene ved at læse den.

Vi har tidligere afvist med forældelse idet vores kunde har været bekendt med sin forværring i mere end 3 år da hendes advokat beder om genoptagelse. Vi mener samtidig, at der ikke er tale om legemsbeskadigelse, som det er beskrevet i betingelserne og senere defineret af HR den 22. marts 2010.

Det er derfor vores vurdering, at der ikke er tale om dækningsberettigede følger efter skaden i 2012. Det er ligeledes tvivlsom, om skaden i 2004 har efterladt et sikkert selvstændigt psykisk mén.

Derfor fastholder vi vores afslag.

Konklusion
I henhold til HR-dom fra den 22. marts 2010 så har kunden ikke pådraget sig psykiske gener, der i henhold til ulykkesdefinitionen kan karakteriseres som legemsbeskadigelse. Samtidig er det yderst usikkert, i hvilket omfang kundens gener i dag kan tilskrives hændelsen i 2004. Derfor fastholder vi, at der ikke er tale om en erstatningsberettiget skade."

6. 90774

Klagerens advokat har i brev af 18/8 2017 til nævnet bl.a. anført:

> "Alm. Brand anfører indledningsvist, at der ikke er søgt ordning inden sagen blev indbragt for Ankenævnet. Såfremt der hermed menes, at klager ikke har rettet henvendelse om genoptagelse forinden indgivelse af klage, skal der blot henvises til de med klagen vedlagte bilag, der dokumenterer den forudgående korrespondance med Alm. Brand.
>
> Det noteres at Alm Brand anerkender, at [klageren] var udsat for en voldsom ulykke i 2004.
>
> Den efterfølgende bemærkning om, at hændelsen dog ikke er egnet til at give andet en forbigående ubehag, findes imidlertid såvel at udtrykke manglende menneskelig empati som bevidst tilsidesættelse af alle de lægelige oplysninger i sagen, alene med det formål at undgå udbetaling af erstatning.
>
> Udtalelsen viser desværre, at målet for nogle helliger midlet...
>
> Alm. Brand anfører herefter, bl.a. med henvisning til U.2010.1609H, at klagers psykiske gener ikke er omfattet af definitionen på de af policen omfattede ulykkestilfælde, idet klager ikke var i fare for fysisk skade ved ulykken i 2004.
>
> Afvisningen kan, uanset rækkevidden af U.2010.1609H, ikke anerkendes, idet der faktuelt var risiko for fysisk skade ved ulykken i 2004 idet hun som fører af en personbil kører frontalt sammen med en mand på scooter.
>
> I forhold til Alm Brands påstand om, at klager ikke ved ulykken i 2004 har pådraget sig et psykisk men skal følgende anføres:
>
> Klager var ikke før ulykken i 2004 usædvanligt eller særligt prædisponeret for psykiske gener som reaktion på livshændelser som af nogle opleves som traumatiske, men som mennesker ikke unaturligt oplever igennem livet som en konsekvens af, at livet netop også uundgåeligt afløses af død.
>
> Således oplevede klager i [90'erne] at tage afsked med hendes [bedsteforældre] i kapellet, uden at dette udløste psykiske traumer.
>
> Endvidere oplevede klager [i 90'erne], som den første tilstedeværende, at finde hendes ægtefælles [familiemedlem] død i dennes bolig. Dette udløste ej heller psykiske traumer.
> For begge hændelser var der tale om ikke behagelige, men naturligt forekommende hændelser, som den menneskelige psyke sædvanligvis kan kapere og håndterer på rationel vis, om end det kan medføre større eller mindre grader af sorg og deraf følgende reaktioner.
>
> Hændelser som disse medfører imidlertid sædvanligvis ikke permanente psykiske gener og i endnu mindre grad permanente symptomer på PTSD.
>
> Ulykken i 2004, hvor to unge mænd, ved deres hensynsløse kørsel bevidst inddrog klager i en livsfarlig leg, og hvorved den ene unge mand – rallende og gispende efter vejret, med åbent kraniebrud – afgik ved døden i klagers arme, er imidlertid en hændelse af helt exceptionel karakter uden sidestykke til de anførte almindelige livshændelser.

Symptomerne på PTSD viste sig straks efter ulykken, hvilket tydeligt fremgår af de lægelige oplysninger i sagen.

Klager er og var imidlertid en fighter som trods den voldsomme psykiske påvirkning og de psykiske følger heraf, ønskede at vende tilbage til en normal hverdag.

Ved stædighed, viljestyrke og støtte fra familien, lykkedes det da også klager at komme ganske langt mod tilbagevenden til arbejdsmarkedet på fuld tid, inden hændelsen i 2012.

Som følge af fortsatte psykiske følger efter ulykken i 2004, modtog klager indtil 2012, i flere omgange psykologbehandling og forsatte denne i det af psykologen anbefalede omfang. Behandlingerne afsluttedes idet psykologen anså tiden for den afgørende, helende faktor. I samme periode blev klager ordineret antidepressiv medicin som supplement til psykologbehandlingerne.

Klager har således på intet tidspunkt fra ulykken i 2004 og til hændelsen i 2012, været fri for PTSD-symptomer om end klager var i bedring og evnede i større og større omfang, at virke i sin dagligdag trods disse symptomer.

For så vidt angår hændelsen i 2012, skal det indledningsvist præciseres, at der ikke er tale om et familiemedlem. Personen, hvis død indtraf under klagers arbejdsmæssige besøg som ansat i …, var en bekendt af familien, som klagers ægtefælle havde en særlig relation til.

Under besøget hos den ældre kvinde, drak klager og den ældre kvinde en kop kaffe. I forbindelse hermed faldt den ældre kvinde sammen i sin stol og begyndte at sige mærkelige, rallende lyde.

Uden panik eller tøven, reagerede klager resolut og relevant på den ældre kvindes tilstand, og ydede straks hjælp til den ældre kvinde. Den ældre kvinde afgik imidlertid ved døden trods klagers genoplivningsforsøg.

Klager beskriver herefter hvorledes de rallende lyde den ældre kvinde havde udstødt, reaktiverede og bragte i erindring selve ulykken og de rædselsfulde scener fra 2004, hvor klager sad med den unge mand i armene, mens han blødende fra det åbne kraniebrud, også havde udstødt rallende lyde.

Genoplivningsforsøget var således ikke i sig selv en hændelse, som affødte eller ville have affødt psykiske gener for klager, idet der var tale om en ældre kvinde og en forholdsvis udramatisk om end ubehagelig oplevelse.

Indtrykkene under genoplivningsforsøget, herunder særligt de rallende lyde, medførte imidlertid så stærke associationer til de indtryk klager blev udsat for under ulykken i 2004, at de psykiske gener – som indtil da havde været i bedring, men ikke var forsvundet – straks blev reaktiveret.

Der er således ikke tale om et nyt ulykkestilfælde i 2012, men en reaktivering af PTSD-symptomerne som klager pådrog sig ved ulykken i 2004.

Der henvises i den forbindelse særligt til Højesterets afgørelse refereret i U.2010.1609H. I sagen blev en person udsat for et overfald i november 1999 og vendte herefter tilbage til sit arbejde. I september 2000 blev han igen udsat for en traumatisk oplevelse i form af

trusler om vold som i 1999. I 2002 blev personen diagnosticeret med PTSD og erhvervsevnetabet blev efterfølgende fastsat til 65 %.

Trods den tidsmæssige forskydning mellem hændelsen i 1999 og konstatering af PTSD samt det faktum, at personen i mellemtiden havde været udsat for en ligeledes traumatisk oplevelse, ansås skaden som værende en følge af den første traumatiske oplevelse. Som begrundelse herfor henviste Højesteret til, at den mellemkommende traumatiske oplevelse var af en karakter, som personen tidligere havde kunnet klare.

I forhold til nærværende sag bekræftes det således, at hændelsen i 2012, som var ubehagelig, men ikke lå ud over hvad klager tidligere havde kunnet kapere, ikke i sig selv afskærer fra årsagssammenhæng mellem ulykken i 2004 og den aktuelle PTSD.

Det forhold, at der er en tidsmæssige forskydning (latenstid) mellem på den ene side den initiale traumatiske hændelse og de umiddelbart herefter følgende PTSD-symptomer og på den anden side de efterfølgende fulde PTSD-symptomer, genfindes og anerkendes således såvel i dansk retspraksis som i nyere undersøgelser vedrørende PTSD. Den tidsmæssige forskydning genfindes især hos krigsveteraner (40 %) men tillige hos civilbefolkningen (15 %).

PTSD-symptomerne hos førstnævnte gruppe reaktiveres hos en i forhold til normalbefolkningen væsentligt højere procentdel, og det beskrives, at reaktiveringen finder sted selv efter flere år uden symptomer. Der kan i den forbindelse henvises til såvel Retslægerådets årsberetning for 2013 som professor Jens Peter Bonde m.fl. i 'A scientific review addressing delayde onset posttraumatic stress disorder and posttraumatic depression'

Det skal anføres, at speciallæge i psykiatri … i sin erklæring af 27. februar 2006 alene på baggrund af den positive udvikling klager tilkendegiver at have været inde i, formoder at symptomerne vil forsvinde i løbet af de følgende 6-12 måneder. Faktuelt forsvandt symptomerne ikke, ligesom klager, formentlig grundet den beskrevne vilje til at komme tilbage til normalen, har idylliseret sin helbredsmæssige tilstand.

Der findes på denne baggrund at være den for genoptagelse nødvendige og tilstrækkelige bevise for årsagssammenhæng mellem ulykken i 2004 og den forværrede helbredstilstand klager befinder sig i.

For så vidt angår den af Alm. Brand rejste forældelsesproblematik skal det fastholdes, at genoptagelsesanmodningen er indgivet inden udløbet af forældelsesfristen.

Forældelsesfristen skal, som anført i klagen, i henhold til gældende praksis regnes fra det tidspunkt, hvor skadelidte har rimelig grund til at formode at der er eller vil indtræde erstatningsberettigede skader. For klagers vedkommende indtrådte denne erkendelse først endeligt da hun blev tilkendt førtidspension i september 2016.

Frem til marts 2016 var klager, trods reaktiveringen af PTSD'en i 2012, i et nyt forløb mod tilbagevenden til arbejdsmarkedet. I marts 2016 blev klagers psykiske situation imidlertid så voldsomt forværret, at det senere endte med førtidspension. Marts 2016 anses således som det absolut tidligste tidspunkt klager kunne have anset sin psykiske situation for berettigende til erstatning – om end det psykiske overskud og beredskab netop på dette tidspunkt ikke fordrede at klager tænkte på hjemsøgning af erstatning.

Der skal endvidere henvises til, at begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen jf. Vestre Landsrets afgørelse refereret i U.2003.2185 ikke begynder at løbe før en skade anses for stationær samt at begyndelsestidspunktet udskydes, såfremt skadelidte undergår (relevant) lægebehandling. Rationalet bag afgørelsen er vel det oplagte, at såfremt der er udsigt til en bedring som vil kunne medføre at der ikke er krav på erstatning, skal skaden ikke anmeldes. Modsat må det dog kunne udledes, at såfremt der under alle omstændigheder må anses at være en skade af et omfang som vil kunne berettige til erstatning uanset udfaldet af behandlingen, skal skaden anmeldes."

Selskabet har i mail af 20/9 2017 til nævnet bl.a. anført:

"Vi er forsat af den opfattelse, at hændelsen ikke i ulykkesmæssig forstand opfylder HR's kriterier om varige psykiske skader på en ulykkesforsikring.

Subsidiært fastholder vi, at sagen er forældet. Advokaten anfører, at kunden siden 2004 har haft psykiske gener i varierende grad. Hvis det er tilfældet, så er der er tale om forældelse, idet det på et tidspunkt før 2013 må have stået kunden klart, at der var varige følger efter skaden.

Skaden er søgt genoptaget 12. september 2016."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**4. Anmeldelse af skade og følgeudgifter**
4.1.
Enhver skade skal hurtigst muligt – ved død senest 48 timer efter dødsfaldet – anmeldes skriftligt til Alm. Brand. Ved dødsfald er Alm. Brand berettiget til at kræve obduktion. Jvf. endvidere forældelsesreglerne i pkt. 10.

Erstatningspligten er betinget af, at forsikrede straks bliver behandlet, af læge og i øvrigt er under lægetilsyn, indtil raskmelding foreligger.

Så snart lægebehandlingen er endt – eller skadens blivende følger kan bedømmes – skal lægens slutattest indsendes til Alm. Brand.
…
10. Forældelse
10.4.
De almindelige forældelsesfrister i Lov om forsikringsaftaler finder også anvendelse, medmindre disse er begrænset at ovennævnte bestemmelser i pkt. 10.1-10.3.
…
Forsikringen dækker:

Hoveddækning:

11. Ulykkestilfælde
11.1. Ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig, af forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefrakommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse at dette til følge."

10. 90774

Nævnet udtaler:

Klagerens advokat har den 12/9 2016 anmodet selskabet om at genoptage vurderingen af klagerens varige mén efter et anmeldt ulykkestilfælde i 2004.

Klageren var den 23/9 2004 involveret i en færdselsulykke, hvor en knallertfører blev dræbt. Klagerens advokat har oplyst, at klageren efter uheldet udviklede posttraumatisk belastningsreaktion med flash backs, ubehag ved omstændigheder, der mindede om traumet, søvnbesvær og koncentrationsbesvær. Hun var sygemeldt en kort periode, hvor hun gik til psykologbehandling.

Klageren anmeldte hændelsen til selskabet, der ved brev af 6/9 2005 afviste dækning med henvisning til, at der ikke var sket nogen fysisk skade på klageren.

I 2012 deltog klageren i et forsøg på at genoplive en nær ven af familien, der var i 80'erne. Klagerens advokat har oplyst, at genoplivningsforsøget medførte så stærke associationer til de indtryk, klageren blev udsat for ved ulykken i 2004, at de psykiske gener, som indtil da havde været i bedring, men ikke var forsvundet, straks blev reaktiveret. Herefter blev klageren sygemeldt den 19/9 2012. Det er advokatens opfattelse, at der ikke var tale om et nyt ulykkestilfælde i 2012, men en reaktivering af PTSD-symptomerne, som klageren pådrog sig ved ulykken i 2004.

Klagerens advokat har oplyst, at klageren gennem kommunen kom i et jobafklaringsforløb med henblik på at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Omkring marts 2016 gik klageren igen psykisk ned, hvorefter hun den 1/9 2016 fik tilkendt førtidspension.

Klagerens advokat har anført, at det først var ved kommunens afgørelse af 1/9 2016, at klageren blev bekendt med, at hun havde varige følger fra ulykken i 2004.

Selskabet har afvist at genoptage sagen med henvisning til, at de psykiske gener, som klageren har anmeldt efter ulykken i 2004, ikke opfylder kravene til legemsbeskadigelse.

Selskabet har anført, at hændelsen i 2004 ikke er egnet til at give en varig psykisk skade. Selskabet har endvidere afvist med henvisning til, at kravet er forældet.

Klagerens advokat har anført, at klageren efter hændelsen i 2012 havde en forventning om, at hun ville vende tilbage til arbejdsmarkedet igen. Det er således først fra den 1/9 2016, at forældelsesfristen kan regnes, eller dog tidligst fra marts 2016, hvor klageren igen gik psykisk ned.

Selskabet har oplyst, at det af de lægelige oplysninger fremgår, at der havde været en symptomfri periode fra 2006 til 2012, hvorfor der ikke er grundlag for at antage, at klageren skulle få et psykisk tilbagefald otte år efter hændelsen og seks år uden symptomer.

Klagerens advokat har anført, at PTSD i mange tilfælde først viser sig flere år efter den traumatiske oplevelse.

Det er nævnets opfattelse, at i tilfælde, hvor skadelidte oplever senere opståede forværringer af følgerne efter et dækningsberettigende ulykkestilfælde, løber den 3-årige forældelsesfrist for krav på méngradserstatning for forværringerne først fra det tidspunkt, hvor forværringerne har vist sig på en sådan måde, at skadelidte har rimelig anledning til at rejse et krav om erstatning over for sit forsikringsselskab, jf. herved forældelseslovens § 2 og § 3, og forsikringsaftalelovens § 29, stk. 1. Det er ikke en betingelse, at omfanget af skaden skal være skadelidte bekendt på dette tidspunkt.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at det før 2013 burde have stået klageren klart, at hændelsen den 23/9 2004 havde medført sådanne følger, at det kunne danne grundlag for et krav mod selskabet. Nævnet kan på denne baggrund ikke kritisere, at selskabet har afvist at genoptage sagen med henvisning til, at klagerens eventuelle krav mod selskabet var forældet forud for anmeldelsen til selskabet den 12/9 2016.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af sagen, at klagerens psykiske gener blev forværret i forbindelse med hendes forsøg på genoplivning af en nær ven af

familien i 2012, samt at hun herefter blev sygemeldt den 19/9 2012. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det af klagerens advokats egne redegørelser fremgår, at klageren efter uheldet i 2004 vedvarende har haft PTSD-symptomer.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand